

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 2.Pf.20.460/2025/6.

A felperes:

felperes, felperes címe

A felperes képviselője:

Karsai Dániel Ügyvédi Iroda, ügyvéd címe

(ügyintéző: dr. Frank Evelyn ügyvéd)

Az alperes:

Pallas Athéné Domus Menti Alapítvány, alperes címe

Az alperes képviselője:

Dr. Heinek Péter ügyvéd, ügyvéd címe

A per tárgya: közérdekű adat kiadása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 19.P.21.468/2025/5.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 70.000 (hetvenezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az eljárás illetékmentes.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes Pallas Athéné Domus Meriti Alapítvány (PADME) az MNB által alapítottan a Pallas Athéné Domus Educationis Alapítvány, a Pallas Athéné Innovációs és Geopolitikai Alapítvány, valamint a Pallas Athéné Domus Sapientiae Alapítvány jogutód alapítványa. A felperes 2025. március 31. napján elektronikus úton közérdekű adatigényléssel fordult az alpereshez. Az alperes az Infotv. 29. § (1) bekezdése szerinti 15 napos válaszadási határidőn belül az adatkérésre nem reagált.

[2] A felperes pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest arra, hogy küldje meg részére az e-mail cím elektronikus levélcímre elektronikus formában – az előzetes adatigénylésében foglaltakkal megegyezően – az alábbi adatokat:

1.- Miként ellenőrizte a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága a PADME Alapítvány gazdálkodásának a törvényességét és a célszerűségét?

2.- A felperes kérte a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány gazdálkodása törvényességének és célszerűségének az ellenőrzése során keletkezett, az ilyen ellenőrzés megállapításait tartalmazó valamennyi iratot, függetlenül attól, hogy az adott iratnak mi az elnevezése.

3.- Miként ellenőrizte a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága a PADME Alapítvány kuratóriumi döntéseinek az összhangját a PADME Alapítvány alapító okiratában meghatározott alapítványi célokkal?

4.- A felperes kérte a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány kuratóriumi döntéseinek a PADME Alapítvány alapító okiratában meghatározott alapítványi célokkal való összhangjára vonatkozó ellenőrzése során keletkezett, az ilyen ellenőrzés megállapításait tartalmazó valamennyi iratot, függetlenül attól, hogy az adott iratnak mi az elnevezése.

5.- Hány célvizsgálatot folytatott le a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága azért, mert az alapítványi célok megvalósítását, illetve a pénzügyi gazdálkodási tevékenység szabályszerűségét veszélyeztetve látta?

6.- A felperes kérte a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által lefolytatott valamennyi célvizsgálat esetében a célvizsgálatról készült jelentést, illetve, amennyiben a célvizsgálatokról nem készült külön jelentés, úgy a célvizsgálat megállapításait tartalmazó egyéb iratot, az irat elnevezésétől függetlenül.

7.- A felperes kérte a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány működését érintő tapasztalatairól az alapítónak készített valamennyi beszámolót. Amennyiben a beszámolók nem külön iratként, például írásba foglalt jelentés formájában készültek el, úgy a beszámolás megállapításait, közléseit tartalmazó iratot (pld.: levél, feljegyzés, tájékoztató, stb.) kérte megküldeni.

8.- A felperes kérte a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány alapító okirata VIII/11. pontjának a) alpontja szerint a PADME Alapítvány kuratóriumának küldött valamennyi tájékoztatást. Amennyiben a tájékoztatások nem külön iratként, például írásba foglalt jelentés formájában készültek el, úgy a tájékoztatások megállapításait, közléseit tartalmazó iratot (pld.: levél, feljegyzés, tájékoztató, stb.) kérte megküldeni.

9.- A felperes kéri a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány alapító okirata VIII/11. pontjának b) pontja szerint a Padme Alapítvány kuratóriumának

küldött valamennyi tájékoztatást. Amennyiben a tájékoztatások nem külön iratként, például írásba foglalt jelentés formájában készültek el, úgy a tájékoztatások megállapításait, közléseit tartalmazó iratot (pld.: levél, feljegyzés, tájékoztató, stb.) kérte megküldeni.

[3] Az adatokat a PADME Alapítvány létrejöttétől a jelen közérdekűadat-igénylés kézhezvételének napjáig terjedő időszakra, illetve, amennyiben a jelen közérdekűadatigénylés alapján per indulna, úgy a perben születő ítélet jogerőre emelkedésének napjáig, a Kúria eljárása esetén a Kúria határozata jogerőre emelkedésének a napjáig terjedő időszakra nézve kérte megküldeni. Kérte az alperest a perköltség viselésére kötelezni, összesen 400.000.- Ft + 1 óra perköltséget számított fel.

[4] A jogalap megjelölése és az érvényesíteni kívánt jog körében hivatkozott az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésére, az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdésére, az Infotv. 26. §-ára, a 28. § (1) bekezdésére, a 3. § 5. pontjára. Utalt az Alkotmánybíróság kapcsolódó gyakorlatára, mely szerint „az MNB által alapított, és többségi vagy kizárólagos tulajdonában —tehát az irányítása alatt — álló gazdasági társaságok, valamint az MNB által létrehozott alapítványok közpénzt kezelnek, ebből következően pedig — tekintettel az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésére – az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése és a vonatkozó törvények megfelelő előírásai szerint az általuk kezelt közérdekű és közérdekből nyilvános adatok vonatkozásában az adatnyilvánosság biztosítására kötelesek.” {8/2016. (IV.6.) AB határozat, Indokolás [29]}.

[5] Az alperes az érdemi ellenkérelemben elsődlegesen kérte, hogy a bíróság a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja és a Pp. 176. § (1) bekezdés c) és e) pontja alapján szüntesse meg az eljárást. Másodlagosan a keresetet, mint megalapozatlant teljes terjedelmében kérte elutasítani. Perköltségigényét a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. §-a szerint terjesztette elő.

[6] Álláspontja szerint a kereset pontjainak megfogalmazásából egyértelműen látszik, hogy a felperes kizárólag az alperes felügyelőbizottsága működésére volt kíváncsi, a kérdések kizárólag a felügyelőbizottságra és nem az alperesre vagy alperes valamely más szervére vonatkoztak. Az adatkezelő Infotv-beli definíciója és a felügyelőbizottság alapszabályban foglalt jogkörei alapján azt vezette le, hogy a felperes által feltett kérdések szerint kiadni kért közérdekű adatok vonatkozásában nem az alperes az adatkezelő. Mivel nem adatkezelő, nem is volt köteles teljesíteni a felperes közérdekű adatok kiadására vonatkozó kérelmét. A felperes kérelmét téves személyhez intézte, kérelme mindennemű jogalapot nélkülöz, így a kérelem nem teljesítéséhez kapcsolódóan semmilyen további jogi eljárást, így jelen pert sem kezdeményezhette volna.

[7] Hivatkozott a Kúria Pfv.20.258/2022/11. számú precedensképes határozatára, amely szerint perbeli jogképesség hiányában a keresetlevél visszautasításának van helye, amennyiben az alperes nem adatkezelő. A Pp. 176. § (1) bekezdés c) pontja szerint a kereset visszautasításának lett volna helye tekintettel arra, hogy jelen pert törvényben meghatározott egyéb eljárásnak kell megelőznie. Az Infotv. 31. § (1) bekezdése ugyanis kizárólag abban az esetben teszi lehetővé jelen per megindítását, ha az adatkérő közérdekű adat megismerésére vonatkozó igényét elutasították vagy nem teljesítették határidőben. Ezen rendelkezés azt feltételezi, hogy az igénylő az igényét megfelelő személy, mégpedig az adatkezelő felé közölte korábban. Jelen perben viszont felperes az adatkezelő – aki nem alperes – felé nem terjesztett elő közérdekű adat megismerésére vonatkozó igényt, így a per Pp. 176. § (1) bekezdés c) pontja szerinti előfeltétele hiányzik. Tekintettel a Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontjára, a kereset visszautasításának lett volna helye, mivel jelen perben egyik félnek sincs perbeli jogképessége. Az alperesnek azért nem, mert nem ő az adatkezelő, vele szemben a per tárgyát képező közérdekű adat megismerése iránti igény elő sem terjeszthető. Felperesnek pedig azért, mert jelen perben a felperesi perbeli jogképességének előfeltétele – az előző pontban hivatkozott előzetes eljárás lefolytatása –teljesen hiányzik, így a perben felperesként nem állhat. A Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja szerint a bíróság az eljárást hivatalból megszünteti, ha a keresetlevelet már a 176. § (1) bekezdés a)-i) pontjai alapján vissza kellett volna utasítani.

[8] Érdemi védekezésként előadta, hogy a felperes kereseti kérelme több szempontból is teljesíthetetlen. A felperes ugyanis a közérdekű adatok megismerésére irányuló igényét úgy kérte teljesíteni, hogy az alperes a kért adatokat „kereshető formában” küldje meg felperesnek, ilyen formakényszer az alapszabály sem ír elő a felügyelőbizottság számára jogai és kötelezettségei ellátása kapcsán. A jelen per tárgyát képező 1. és 3. kérdések nem közérdekű adatokra irányulnak, továbbá mindennemű konkrétumot nélkülöznek. Több kérdés, különösen a 3. és 4. kérdés pontatlan és jelen formában megválaszolhatatlan. Felperes ugyanis nem pontosította kérdéseiben, hogy az alperes alapszabályában meghatározott melyik célnak való megfelelés kapcsán érdeklődik. Alapszabályának III.1. pontja részletesen szabályozza az alperes céljait, a III.2. pont pedig részletesen mutatja be a célok elérése érdekében végezhető tevékenységeket, a felperesnek pontosabban és egyértelműbben kellett volna meghatároznia, hogy mely alperesi cél kapcsán teszi fel a kérdéseit.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest arra, hogy 15 napon belül küldje meg a felperes részére az e-mail cím elektronikus levélcímre elektronikus formában alperes létrejöttétől a jelen perben hozott ítélet jogerőre emelkedésének napjáig, a Kúria eljárása esetén a Kúria határozata jogerőre emelkedésének a napjáig terjedő időszakra vonatkozóan a felperes adatigénylése szerinti alábbi adatokat:

1.- Miként ellenőrizte a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága a PADME Alapítvány gazdálkodásának a törvényességét és a célszerűségét?

2.- a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány gazdálkodása törvényességének és célszerűségének az ellenőrzése során keletkezett, az ilyen ellenőrzés megállapításit tartalmazó valamennyi iratot, függetlenül attól, hogy az adott iratnak mi az

elnevezése.

3.- Miként ellenőrizte a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága a PADME Alapítvány kuratóriumi döntéseinek az összhangját a PADME Alapítvány alapító okiratában meghatározott alapítványi célokkal?

4.- A PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány kuratóriumi döntéseinek a PADME Alapítvány alapító okiratában meghatározott alapítványi célokkal való összhangjára vonatkozó ellenőrzése során keletkezett, az ilyen ellenőrzés megállapításait tartalmazó valamennyi iratot, függetlenül attól, hogy az adott iratnak mi az elnevezése.

5.- Hány célvizsgálatot folytatott le a PADME Alapítvány felügyelőbizottsága azért, mert az alapítványi célok megvalósítását, illetve a pénzügyi gazdálkodási tevékenység szabályszerűségét veszélyeztetve látta?

6.- A PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által lefolytatott valamennyi célvizsgálat esetében a célvizsgálatról készült jelentést, illetve, amennyiben a célvizsgálatokról nem készült külön jelentés, úgy a célvizsgálat megállapításait tartalmazó egyéb iratot, az irat elnevezésétől függetlenül.

7.- A PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány működését érintő tapasztalatairól az alapítónak készített valamennyi beszámolót. Amennyiben a beszámolók nem külön iratként, például írásba foglalt jelentés formájában készültek el, úgy a beszámolás megállapításait, közléseit tartalmazó iratot (pld.: levél, feljegyzés, tájékoztató, stb.).

8.- A PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány alapító okirata VIII/11. pontjának a) alpontja szerint a PADME Alapítvány kuratóriumának küldött valamennyi tájékoztatást. Amennyiben a tájékoztatások nem külön iratként, például írásba foglalt jelentés formájában készültek el, úgy a tájékoztatások megállapításait, közléseit tartalmazó iratot (pld.: levél, feljegyzés, tájékoztató, stb.).

9.- A PADME Alapítvány felügyelőbizottsága által a PADME Alapítvány alapító okirata VIII/11. pontjának b) pontja szerint a Padme Alapítvány kuratóriumának küldött valamennyi tájékoztatást. Amennyiben a tájékoztatások nem külön iratként, például írásba foglalt jelentés formájában készültek el, úgy a tájékoztatások megállapításait, közléseit tartalmazó iratot (pld.: levél, feljegyzés, tájékoztató, stb.).

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 450.000.- Ft + ÁFA perköltséget. Megállapította, hogy az eljárás illetékmentes.

[10] Határozatának indokolásában az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében, az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 1. §-ában, a 3. § 5., 6., 10. pontjában, a 28. § (3) bekezdés, 30. § (2) bekezdésében, 29. § (1) bekezdésében, 26. § (1), (2), (3) bekezdéseiben, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:378. §-ában, a 3:400. § (1)

bekezdésében foglalt szabályokat ismertette.

[11] Kifejtette, hogy a felügyelőbizottság feladata az, hogy az ügyintéző is képviseleti szervtől függetlenül ellenőrizze a szervezet törvényes működését. A felügyelőbizottság lehet egy személy vagy testület. A felügyelőbizottság nem önálló jogi személy, hanem az önálló jogi személy alapítványnak az egyik szerve.

[12] A felperes keresete az alperesi alapítvány felügyelőbizottsága által végzett ellenőrzési tevékenységével kapcsolatos adatok kiadására irányult. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, mivel a felügyelőbizottság az alperes szerve, az alperes nem hivatkozhat alappal arra, hogy nem minősül ezen adatok tekintetében adatkezelőnek. Az, hogy a felperes hasonló tárgykörben a felügyelőbizottsággal szemben is ugyanilyen tartalommal keresetlevelet terjesztett elő, nem jelenti és nem is jelentheti azt, hogy a felperes elismerte volna, hogy nem az alperes, hanem a felügyelőbizottság minősül adatkezelőnek.

[13] Nem találta alaposnak az alperes arra való hivatkozását sem, hogy a pert nem előzte meg előzetes adatigénylésre vonatkozó eljárás. Az iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a felperes 2025. március 31. napján elektronikus úton közérdekű adatigényléssel fordult az alpereshez. Az irat címzettje az alperes volt, aki az adatigénylésre nem válaszolt. Ezért az alperes per megszüntetésére irányuló kérelmét alaptalannak tartotta.

[14] Rögzítette, hogy az alperes a Magyar Nemzeti Bank (MNB) által alapítottan a Pallas Athéné Domus Educationis Alapítvány, a Pallas Athéné Innovációs és Geopolitikai Alapítvány, valamint a Pallas Athéné Domus Sapientiae Alapítvány jogutód alapítványa. Az Alkotmánybíróság a 8/2016. (IV. 6.) AB határozatában kimondta, hogy: Az MNB tehát alkotmányos jogállású [Alaptörvény 41. cikk], független intézmény [ld. pl. MNBtv. preambuluma, 1. § (2) bekezdése, 131. § stb.], mely nem része a versenyszférának. Az MNB – az ország pénzügyi rendszerét irányító és ellenőrző, kizárólagos állami tulajdonban álló, részvénytársasági formában működő szervezetként – vitathatatlanul közfeladatot lát el, és közpénzzel gazdálkodik.

[15] Az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésének, az Infotv. 3. § 5. pontjának, az Alaptörvény „A közpénzek” című fejezetének [39. cikk (2) bekezdés] szem előtt tartása és együttes értelmezése alapján egyértelműnek találta azt, hogy az MNB jogszabályban meghatározott közfeladatot ellátó szerv, közpénzzel gazdálkodik, az átláthatóság és a közélet tisztasága érdekében a nyilvánosság előtt elszámolással tartozik, az általa kezelt közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerhetővé tételére köteles. Ezen főszabály alól tehet a

törvény – az Alaptörvénnyel összhangban – kivételt.

[16] Az MNBtv. 162. § (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „az MNB feladataival és elsődleges céljával összhangban, a többségi tulajdonában álló gazdasági társaságot alapíthat vagy alapítványt hozhat létre”. Amennyiben az állami tulajdonban álló MNB gazdasági társaságot vagy alapítványt hoz létre, akkor az alapítás során nyújtott vagyoni hozzájárulás, illetve az alapítványnak juttatott, a működéshez szükséges vagyon (induló vagyon és később nyújtott támogatás) forrása szükségképpen közpénz. Az Alkotmánybíróság ezzel szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy az MNB alapítványai 1) a juttatott vagyon forrására (mely az MNB-től származó közpénz), illetve arra tekintettel, hogy 2) alapításukra kizárólag „az MNB feladataival és elsődleges céljával összhangban” [MNBtv. 162. § (2) bekezdés] kerülhet sor, kétséget kizáróan közpénzzel gazdálkodnak és közfeladatot látnak el. A közpénzzel történő gazdálkodás független attól a kérdéstől, hogy az alapítványi vagyon felhasználására az alapítónak jogi értelemben véve van-e közvetlen befolyása.

[17] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozta, hogy amennyiben a kizárólag közpénzből gazdálkodó MNB-alapítvány nem közfeladatot látna el, úgy annak alapítása eleve nem állna összhangban az MNBtv. 162. § (2) bekezdésével. Továbbá, ha az alapító és az alapítvány polgári jogi elkülönülésére – az alapítvány működésének relatív önállóságára – tekintettel arra a következtetésre lehetne jutni, hogy az alapítványnak juttatott vagyon „elveszíti közpénz jellegét”, akkor az MNB-nek a közérdekű adatok megismerhetőségének a biztosítására és a működésének átláthatóságára vonatkozó, az Alaptörvényből és az annak végrehajtására alkotott Infotv.-ből fakadó kötelezettségei nem érvényesülhetnének. Egy alapítvány létesítése viszont nem állhat ellentétben az Alaptörvénnyel és nem korlátozhat/sérthet törvényt/alapjogot.

[18] A kifejtettek alapján azt látta megállapíthatónak, hogy az MNB által alapított, és többségi vagy kizárólagos tulajdonában – tehát az irányítása alatt – álló gazdasági társaságok, valamint az MNB által létrehozott alapítványok közpénzt kezelnek, ebből következően pedig – tekintettel az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésére – az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése és a vonatkozó törvények megfelelő előírásai szerint az általuk kezelt közérdekű és közérdekből nyilvános adatok vonatkozásában az adatnyilvánosság biztosítására kötelesek.

[19] Az Alkotmánybíróság szerint „Figyelembe véve [...] azt, hogy az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdése szerint a nyilvánosság előtti elszámolásra a »közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet« köteles, az általuk kezelt közérdekű adatokhoz való hozzáférést – különösen erre irányuló igény esetén – a közfeladatot ellátó szerveken kívüli szervezetnek is biztosítania kell” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [35]}. „Az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdéséből – különösen annak utolsó mondatából – tehát egyértelműen következik, hogy a közérdekű adatszolgáltatás kötelezettsége nem függvénye annak, hogy közérdekű adatot

birtokló szervezet milyen szervtípusba tartozik, milyen tulajdonban van, milyen tevékenységet folytat, a közérdekű adatszolgáltatásra irányuló kötelezettséget önmagában megteremti az a tény, hogy a szervezet közérdekű adatot birtokol.” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [19]}.

[20] Mindezeket figyelembe véve megállapította, hogy az alperes közpénzt kezel, ebből következően pedig – tekintettel az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdésére – az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdése és a vonatkozó törvények megfelelő előírásai szerint az általa kezelt közérdekű és közérdekből nyilvános adatok vonatkozásában az adatnyilvánosság biztosítására köteles.

[21] Azt is megállapította, hogy a felperes által kiadni kért adatok közérdekű adatoknak minősülnek. Nincs olyan jogszabályi rendelkezés, mely az alperesnek lehetőséget biztosítana arra, hogy a felperesi adatigénylésnek ne tegyen eleget. E körben kiemelte az Alkotmánybíróság azon elvi jelentőségű megállapításait, miszerint „[1]lényeges szerepe van az információszabadságnak a véleménynyilvánításhoz való jog biztosítását, valamint azon keresztül az állam demokratikus működésének kialakítását illetően. Ezt ismerte el az Alkotmánybíróság akkor, amikor megállapította, hogy a közérdekű adatok nyilvánossága és megismerhetősége »gyakran előkérdése és feltétele a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorolhatóságának« [34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 177, 185.]. Leszögezte továbbá: »A közérdekű információkhoz való szabad hozzáférés lehetővé teszi a választott népképviselői testületek, a végrehajtó hatalom, a közigazgatás jogszerűségének és hatékonyságának ellenőrzését, serkenti azok demokratikus működését. A közügyek bonyolultsága miatt a közhatalmi döntéshozatalra, az ügyek intézésre gyakorolt állampolgári ellenőrzés és befolyás csak akkor lehet hatékony, ha az illetékes szervek felfedik a szükséges információkat« [32/1992. (V. 29.) AB határozat, ABH 1992, 182, 183–184.].

[22] Hangsúlyozta, hogy az alanyi jogon biztosított információszabadság joga azért kiemelkedően jelentős, mert »[a] nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokratizmus egyik alapköve, a jogállami állam berendezkedés garanciája. A nyilvánosság próbája nélkül az állam polgáraitól elidegenedett gépezetté, működése kiszámíthatatlanná, előre láthatatlanná, kifejezetten veszélyessé válik, mert az állam működésének átláthatatlansága fokozott veszélyt jelent az alkotmányos szabadságjogokra« [34/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 177, 192.].” {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [31]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott mindezekre túlmenően arra is, hogy a véleménynyilvánításhoz való jog biztosítása mellett, illetve azon keresztül a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való alapvető jog végeredményben a Nemzeti hitvallás érvényre juttatását is szolgálja {21/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [33]}. Az információszabadság alkotmányos funkciója tehát az állam demokratikus működésének a garantálása. A közhatalom-gyakorlás nyilvánossága, illetve szélesebb értelemben véve a közügyek átláthatósága kétségtől előfeltétele más alapjogok (véleménynyilvánítás, közösségi döntéshozatalban való részvétel) gyakorlásának, illetve a hatékony állami működés

egyik biztosítékának is tekinthető.

[23] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes keresetében kért valamennyi adat olyan közérdekű adatnak minősül, aminek a kiadására az alperes köteles. Ezért a keresettel egyezően kötelezte az alperest a közérdekű adatok kiadására.

[24] A pervesztes alperest kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperesi perköltség viselésére. A felperesi képviselő ügyvédi munkadíját a 17/2004. (XII. 9.) IM rendelet alapján Áfa-val növelt összegben 450.000 Ft + ÁFA összegszerűségben állapította meg az általa felszámítottak szerint.

[25] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az eljárás megszüntetését, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, harmadlagosan pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára utasítását indítványozta, a felperes perköltségben marasztalása mellett. Az ügyvédi munkadíjat a vonatkozó IM rendelet alapján kérte megállapítani áfával növelten.

[26] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság – megsértette a Pp. 279. § rendelkezéseit – a bizonyítékokat helytelenül értékelte, illetve az Infotv. 30. § (2), illetve (2a) bekezdésének b) pontját megsértve marasztalta a keresettel egyezően, továbbá a Pp. 237. § megsértésével eljárási szabálysértést követett el.

[27] Az ellenkérelmében hivatkozottak szerint azt hangsúlyozta, hogy az igényelt közérdekű adatok kapcsán nem minősül adatkezelőnek. Részletesen kifejtette, hogy az érintett közérdekű adatok vonatkozásában az alperes felügyelőbizottsága lehet az adatkezelő, a közérdekű adat kiadását pedig kizárólag az adatkezelőtől lehet kérni. Ezen érveléséhez kapcsolódóan az elsőfokú ítélet mindössze annyit szögezett le, hogy mivel a felügyelőbizottság az alperes szerve, így nem hivatkozhat arra, hogy nem adatkezelő. Vélelmezése szerint az elsőfokú ítélet az arra való utalással, miszerint az adatigénylésre nem válaszolt, azt kívánja sugallni, hogy az adatkezelő személye kapcsán előadott érveket az adatigénylésre adott válaszában adhatta volna elő, ami téves álláspont. Az elsőfokú bíróság nem találta továbbá alaposnak azon hivatkozását, hogy a pert nem előzte meg előzetes adatigénylésre vonatkozó eljárás.

[28] Sérelmezte, hogy az elsőfokú ítélet semmilyen jogszabályi hivatkozással nem támasztja alá ezen három megkérdőjelezhető állítását, ezért az indokolása súlyosan hiányos. Az Infotv. 31. § (4) bekezdése kimondja, hogy a perben fél lehet az is, akinek egyébként nincs perbeli jogképessége. Ezen jogszabályi rendelkezés mögötti jogalkotói cél nyilvánvalóan az, hogy egyes jogképességgel nem rendelkező személyek azon szervei, részlegei is perelhetők legyenek, akinek egyébként nincs jogképessége, melyből következően a felügyelőbizottság maga is perelhető. Ezért nem foghat helyt az elsőfokú ítélet hivatkozott rendelkezése, mert az szembe megy a jogalkotói céllal és az Infotv. szerinti adatkezelő fogalmával is. Ha ugyanis elfogadnánk azt, hogy az alperes azért minősül adatkezelőnek, mert az adatokat egy szerve kezeli ténylegesen, akkor nem lenne szükség az Infotv. fenti kiterjesztő perképességi szabályára. Annak ténye, hogy ugyanezen kérdések kapcsán a felperes perli a tényleges adatkezelőt is, a felügyelőbizottságát. Szintén azt mutatja, hogy maga is tisztában van azzal, hogy az alperes felügyelőbizottsága az adatkezelő.

[29] Mindezek alapján az elsőfokú ítélet súlyosan jogszabálysértő, az alperesre nézve olyan marasztalás tartalmaz, amelyek adatkezelői minősége hiányában nem tud teljesíteni.

[30] Súlyosan jogellenesnek tartotta azon elsőfokú ítéleti állítást ([108] bekezdés), mely szerint nincs olyan jogszabályi rendelkezés, ami az alperesnek lehetőséget biztosítana arra, hogy az adatigénylésnek ne tegyen eleget, hiszen az Infotv. is rendelkezik olyan esetekről, amikor az adatkezelő nem köteles teljesíteni az adatigénylést.

[31] A fentiek mellett az elsőfokú bíróság egyáltalán nem tért ki azon védekezésére, mely szerint az 1. és a 3. kérdések tárgya nem minősül közérdekű adatnak, azok nem konkrétak, illetve arra sem, hogy a 3. és 4. kérdés pontatlan és megválaszolhatatlan. A kérdés alapján új adatot, egy elemzést kellett volna létrehoznia, amelyre az Infotv. 30. § (2a) bekezdés b) pontja szerint nem kötelezhető. Az Infotv. 30. § (2) bekezdését is sérti az elsőfokú ítélet. Az alperes számára jelentős és súlyosan aránytalan nehézséget jelentett volna, ha a temérdek részben csak szkennelten vagy papíralapon rendelkezésre álló dokumentumokból elemzéseket kellett volna készítenie.

[32] Érvelésének alátámasztására a Kúria Pfv.21.160/2023/7. számú, Pfv.20.254/2023/6. számú, Pfv.20.269/2023/6. számú, Pfv.20.554/2023/8. számú, Pfv.20.664/2023/8. számú, Pfv.21.461/2021/12. számú, Pfv.20.421/2021/7. számú, Pfv.21.767/2019/6. számú és a Pfv.20.834/2020/5. számú határozataiban foglaltakra hivatkozott.

[33] Végezetül kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget az anyagi pervezetési kötelezettségének, nem oktatta ki a feleket a bizonyítási teherről.

[34] Összességében tehát az ítélet több ponton jogszabálysértő, mert az Infotv. hivatkozott rendelkezéseit megsértve új adat előállítására kötelezi, elemzések készítésének előírásával, továbbá helytelenül ítéli meg az adatkezelő személyét.

[35] A fellebbezési ellenkérelmében a felperes az elsőfokú határozat helybenhagyását indítványozta, az alperes másodfokú eljárás során felmerülő perköltségének megtérítése mellett, melynek összegét a 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján kérte megállapítani.

[36] Hivatkozott arra, hogy az alperes nem vitatta azt, hogy a jelen ügyben kiadni kért adatok közérdekű adatnak minősülnek, melyek az alperes felügyelőbizottságánál rendelkezésre állnak. Az elsőfokú bíróság helyesen és a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően állapította meg azt, hogy az alperes a Magyar Nemzeti Bank (MNB) által alapított alapítvány, közpénzzel gazdálkodik, ezért az átláthatóság és a közélet tisztasága érdekében a nyilvánosság előtt elszámolással tartozik, az általa kezelt közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismerhetővé tételére köteles. Álláspontja szerint az alperesnél rendelkezésre álló valamennyi közérdekű adat az alperes birtokában van. Az egyes elkülönülő szervek esetén az Infotv. nem ismer elsődleges és másodlagos adatkezelőt. A felügyelőbizottság az alperes működését ellenőrzi, amely tevékenységéről az alperes részére évente beszámolási kötelezettséggel tartozik, amelyek alapján az adatigénylés teljesítésének is eleget tud tenni. Az adatigénylésben pontosan ezen adatok szerepeltek, így azokról az alperesnek is tudomással kell bírnia és ezen adatoknak a kezelésében kell lennie.

[37] A pert megelőző eljáráshoz kapcsolódóan hivatkozott arra, hogy az alperesi e-mail címre 2025. március 31. napján megküldte az adatigénylést, az alperes a 15 napos válaszadási határidőben az adatkérésre nem reagált, határidő hosszabbítást nem kért, ezért megnyílt a lehetőség a perindításra.

[38] Téves az alperes azon állítása, miszerint az elsőfokú ítélet semmilyen jogszabályi hivatkozással nem támasztja alá, hogy milyen jogszabályi indokok mentén döntött a bíróság. Az elsőfokú ítélet megjelölt valamennyi olyan jogszabályt és bírói gyakorlatot, melyek

relevánsak a jelen ügyben és melyeket az elsőfokú bíróság alkalmazott.

[39] Azon alperesi állásponthoz kapcsolódóan, mely szerint nem minősülhet adatkezelőnek abból kifolyólag, hogy a felügyelőbizottság jogképességgel rendelkezik az Infotv. 31. § (4) bekezdése alapján, hivatkozott az Infotv. 3. § 9. pontja szerinti adatkezelő fogalom meghatározásra, amelyből következően önállóan vagy másokkal együtt is adatkezelőnek minősülhet egy szerv.

[40] Az elsőfokú ítélet a Ptk. vonatkozó rendelkezései és az alperes alapító okirata alapján helyesen állapította meg azt, hogy önmagában az, miszerint a felügyelőbizottság is lehet adatkezelő, nem szünteti meg az alperes adatkezelői minőségét. Tekintettel arra, hogy a felügyelőbizottságnak a kiadni kért adatok vonatkozásában beszámolási kötelezettsége van az alperes felé, az alperes is adatkezelővé válik, az adatokról a közfeladat ellátása körében szerez tudomást.

[41] A törvényszék ítéletének [108] bekezdésében foglalt indokolás pedig azért helytálló, mert az alperes az Infotv. egy jogszabályi rendelkezését sem hozta fel megtagadási okként azon alperesi érveléssel kapcsolatosan, mely szerint az adatigénylésben szereplő „miként” szóhasználatát következtében nem konkrét az adatigénylés, ezért az teljesíthetetlen. Azt emelte ki, hogy ha az adatigénylés nem egyértelmű, az Infotv. 28. § (3) bekezdése alapján az igénylőt fel kell hívni az adatkezelőnek a pontosításra. Ilyen azonban nem történt, azt pedig az elsőfokú bíróság indokolásában részletesen kifejtette, hogy a kiadni kért adatok milyen okból kifolyólag minősülnek közérdekű adatnak. Az alperes közfeladatot lát el, közpénzzel gazdálkodik, az átláthatóság és a közélet tisztasága érdekében a nyilvánosság előtt elszámolással tartozik, az adatnyilvánosság biztosítására köteles.

[42] Hivatkozott arra is, hogy a kérdései konkrétan meghatározzák, hogy mely adatok kiadását kéri, az adatigénylése összhangban van az alperesi alapító okiratban meghatározott feladatkörökkel. A kérdések mindegyike szabatosan megfogalmazva az alperesi működést felügyelő felügyelőbizottság tevékenységére vonatkozik.

[43] Adatigénylésében nem új adatok előállítását kérte, hanem az alperes feladatkörének megfelelően a gazdálkodás törvényességének és célszerűségének vizsgálatára vonatkozó, a felügyelőbizottság által az alperes rendelkezésére bocsátott adatokat. Azt pedig a perben az alperes csupán hivatkozta, de nem bizonyította, hogy aránytalan terhet jelenthetne számára a felügyelőbizottság dokumentációjának kiadása, ami csak szkennelten vagy papír alapon áll

rendelkezésre.

[44] Megítélése szerint az alperes által hivatkozott kúriai határozatok részben azt támasztják alá, hogy a közérdekű adatok kiadására az alperes köteles, másrészt pedig a jogvitához kapcsolódóan relevanciával nem bírnak.

[45] Megjegyezte továbbá, hogy az adatigénylésben érvényesített adatkör vonatkozásában, illetve a keresetlevél előterjesztésekor hatályos alapító okirat értelmében okkal bízhatott abban, hogy a kért adatokkal az alperes rendelkezik, ugyanis az alapító okirat szövegéből egyértelműen az következik, hogy az alperest a felügyelőbizottsága ellenőrzi és az ellenőrzés eredményéről a felügyelőbizottság beszámol az alperes részére. A harmadlagos fellebbezési kérelemhez kapcsolódóan pedig azt adta elő, hogy az alperes bizonyítási terhében esett az adatkezelői minőség hiányának, illetve az új adat létrehozás lehetőségének, mint megtagadás jogszerűségének az igazolása. A tárgyalási jegyzőkönyv tanúsága szerint az alperes ezen követelményekkel tisztában volt, így az elsőfokú bíróság nem sértette meg az anyagi pervezetésre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket.

[46] Az alperes fellebbezése alapos.

[47] A Fővárosi Ítéltábla abban egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy az alperes eljárás megszüntetésére irányuló kérelme nem volt alapos annak okán, hogy a pert nem előzte meg az előzetes adatigénylésre vonatkozó eljárás. A felperes ugyanis – az alperes által sem vitatottan – 2025. március 31. napján elektronikus úton közérdekűadat igényléssel fordult az alpereshez. A levél címzettje az alperes volt, aki az adatigénylésre nem válaszolt, ugyanakkor a perben az adatigénylés kézhezvételét nem tette vitássá.

[48] Az alperes által hivatkozott, a Kúria Pfv.20.258/2022/11. számú határozatának elvi tartalma szerint a közérdekű adat kiadása iránti perben annak megítélésénél, hogy az Infotv. 31. § (4) bekezdése alapján az alperesként megjelölt alany perbeli jogképességgel rendelkezik-e, figyelemmel kell lenni arra, hogy a megjelölt alany ténylegesen milyen tevékenységet végez, képes-e közérdekű adatot vagy közérdekből nyilvános adatot kezelni, létezik-e ehhez szükséges szervezete. Ezen képesség, szervezet hiányában a közérdekű adat kiadására irányuló keresetlevél visszautasításának, ennek hiányában az eljárás megszüntetésének van helye.

[49] Függetlenül attól, hogy az Infotv. 31. § (4) bekezdése tartalmazza azt a speciális szabályozást, amely szerint a perben fél lehet az is, akinek egyébként nincs perbeli jogképessége, tehát önálló jogi személyiség hiányában is kötelezhető az alperes a közérdekű vagy a közérdekből nyilvános adat kiadására, a jogvitában az volt megállapítható, hogy a felperes által megjelölt alperes rendelkezik perbeli jogképességgel. Közfeladatot lát el, közérdekű adatot vagy közérdekből nyilvános adatokat képes kezelni, rendelkezik az ehhez szükséges szervezettel. Ezért nem bír jelentőséggel az a tény, hogy az Infotv. lehetőséget biztosít arra, hogy a perbeli jogképességgel nem rendelkező felügyelőbizottság is perelhető legyen. A felperes az Infotv. 28. § (1) bekezdése szerinti előzetes eljárást megfelelőképpen lefolytatta, majd annak eredménytelensége miatt az Infotv. 31. § (1) bekezdése alapján a keresetlevélét előterjesztette, ezért a per megszüntetésének nem volt helye.

[50] A Fővárosi Ítéltábla az alperes másodlagos, az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a felperes keresetének elutasítására irányuló kereseti kérelmét alaposnak találta, ezért a harmadlagos, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára irányuló kérelmét vizsgálnia nem kellett. Mindemellett a másodfokú bíróság olyan eljárási szabálysértést nem észlelt, amely az elsőfokú határozat kötelező hatályon kívül helyezésére vagy a mérlegelhető hatályon kívül helyezésére adott volna okot, az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak az ügy érdemi eldöntésére kiható megsértése okán.

[51] Az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott ítéletének indokolásában az Alkotmánybíróság azon megállapítására, amely szerint „az Alaptörvény 39. cikk (2) bekezdéséből – különösen annak utolsó mondatából – tehát egyértelműen következik, hogy a közérdekű adatszolgáltatás kötelezettsége nem függvénye annak, hogy a közérdekű adatot birtokló szervezet milyen szervtípusba tartozik, milyen tulajdonban van, milyen tevékenységet folytat. A közérdekű adatszolgáltatásra irányuló kötelezettséget önmagában megteremti az a tény, hogy a szervezet közérdekű adatot birtokol” {3026/2015. (II. 9.) AB határozat indokolás [19] bekezdés}. A fentiekkel összhangban kialakított kúriai gyakorlat alapján is az állapítható meg, hogy önmagában a kiadni kért adat birtoklása is az Infotv. 3. § 9. pontja szerinti adatkezelésnek minősül (Kúria Pfv.IV.20.112/2023/5., Pfv.IV.20.307/2024/4.).

[52] Amennyiben az alperes vitatja, hogy a kiadni kért adatok tekintetében adatkezelő, a felperes igazolhatja a jogszabályi rendelkezések feltüntetésével, hogy az alperes birtokolja az adatokat, és ez az alperest önmagában adatkezelővé teszi. Jelen esetben az nem volt vitatott, hogy az alperes közfeladatot ellátó szervezet és helyesen került sor annak megállapítására, hogy a kiadni kért adatok közérdekű adatok. Ugyanakkor a perben a felperes az alperes tagadásával szemben nem tudta megfelelőképpen alátámasztani, hogy a kiadni kért adatokat az alperes ténylegesen birtokolná.

[53] A Kúria több esetben állást foglalt már abban a kérdésben is, hogy az adatkezelő kizárólag a ténylegesen létező és a kezelésében lévő adatok kiadására köteles. Amennyiben tehát az alperes vitatja vagy nem ismeri el a kért adatok létezését és kezelését, a felperesnek kell a perben igazolnia, hogy a per tárgyát képező adatok valóban léteznek és azokat az alperes kezeli. Nemleges tények bizonyításának nincs helye (Kúria Pfv.20.389/2013/4., Pfv.IV.20.130/2015/4., Pfv.IV.22.026/2015/4.).

[54] Jelen perben az alperes lényegében azt vitatta, hogy nem ismeri a felügyelőbizottság tevékenységére vonatkozó, a felperesi adatigénnyel érintett adatokat, azoknak nem kezelője. A felperes hivatkozásával szemben a Ptk. 3:400. § (1) bekezdése alapján, ha az alapítványnál felügyelőbizottság működik, a tevékenységét az alapító részére végzi, tevékenységéről évente az alapítói jogok gyakorlójának számol be. Az alapító a felügyelőbizottság beszámolója alapján dönt az alapítvány működéséhez kapcsolódó kérdésekben. A felügyelőbizottság az alapítvány teljes működését megismerheti, működésének minden részletére rálát.

[55] Arra ugyanakkor tévesen hivatkozott a felperes, hogy a felügyelőbizottság tevékenységéről az alperes részére lenne köteles évente beszámolni. A Ptk. hivatkozott szabályozásával összhangban az alperes alapító okiratának VIII. pontja rendelkezik a felügyelőbizottságról. Az 1. pont szerint az alapító az alapítvány működése és gazdálkodása törvényességének és célszerűségének ellenőrzésére három tagú felügyelőbizottságot hoz létre. A 6. pont szerint a felügyelőbizottság köteles az alapítvány működését, gazdálkodását az ügyek teljes körét átfogóan ellenőrizni, így különösen a kuratóriumi döntések összhangját, az alapítvány alapító okiratában meghatározott alapítványi célokkal. A 7. pont szerint a felügyelőbizottság a számviteli törvény szerinti beszámoló és elkészített könyvvizsgálói jelentés alapján is vizsgálja az alapítványt és a kuratórium tevékenységét. A 8. pont szerint a felügyelőbizottság jogosult célvizsgálatot folytatni, ha az alapítványi célok megvalósulását, illetve a pénzügyi gazdálkodási tevékenység szabályszerűségét veszélyeztetve látja. A felügyelőbizottság célvizsgálatok lefolytatásához külső szakértőket is igénybe vehet. A felügyelőbizottság jogosult az alapítvány ügyeiről a vezető tisztségviselőktől jelentést, a szervezet munkavállalóitól pedig tájékoztatást vagy felvilágosítást kérni, az alapítvány üzleti könyveibe, irataiba betekinteni, a pénzkezelés és utalványozás rendjét megvizsgálni. A 10. pont szerint a felügyelőbizottság az alapítvány működését érintő tapasztalatairól szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal beszámol az alapítónak.

Az alapító okirat I.1. pontja szerint az alapítvány alapítója a Magyar Nemzeti Bank.

[56] Mindebből következően az volt megállapítható, hogy a felperes a kiadni kért adatok vonatkozásában az alperes adatkezelői minőségét kellőképpen nem tudta alátámasztani. Az alperes védekezése a jogszabályi rendelkezésekkel nem állt ellentétben, valamint az

adatkezelő szervet is megjelölte.

[57] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján egészben megváltoztatta és a keresetet elutasította.

[58] A másodfokú döntés eredményeként a pervesztes felperes köteles az alperes első- és másodfokú perköltségének megfizetésére, melynek mértékét a Fővárosi Ítéltábla bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § a) pontja alapján állapította meg.

[59] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés o) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2025. november 6.

Dr. Hercsik Zita s.k.

a tanács elnöke – előadó bíró

Dr. Kisbán Tamás s.k. Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.

bíró bíró